

Saared uuenduste teel

Juunikuu alguses võõrustas Saaremaa vallavalitsus kolmel päeval projekti „Islands of Innovation“ partnereid Hollandist, Taanist, Portugalist ning Kreeka saartelt ja saarestikest.

Tegemist on Interreg Europe'i programmi innovatsioonile suunatud projektiga, mille laiem eesmärk on toetada saartel majanduse mitmekesistamist. Varasemalt on projekti raames külastatud Samsø saart Taanis, Madeirat ja Assoore Portugalis ning Texeli ja Vlielandi saari Hollandis.

Iga projektipartner on saarelise eluolu kitsaskohtade ja võimalike lahenduste välja toomiseks kaasanud oma piirkonnast omavalitsuse, ettevõtlussektori, ülikoolide ja kohalike kogukondade esindajaid. Saaremaa vald keskendub projekti käigus ettevõtluskeskkonnale ja selle erinevatele tahkudele.

Projekti käigus külastati Illiku laidu, kus I Land Soundi ja Piidivabriku tegevustest andis ülevaate MTÜ Piidivabrik juhatuse liige Paap Uspenski (all paremas nurgas).

FOTO: Risto Kaljuste

Saartel on sarnased mured

Projektis osalevad saared erinevad üksteisest nii kliimatingimuste, rahvaarvu, asustustiheduse kui ka majandusliku edukuse osas. Siiski seisavad kõik projektipartnerid silmitsi sarnaste muredega: noorte arvu kahanemine, elanikkonna vananemine ja vähenemine, mastaabisäästu puudumisest tulenev kallim tootmine, väiksemad sissetulekud suurte linnadega võrreldes, hooajalisusest tingitud probleemid nii töökohtade kui ka töötajate leidmisel, problemaatiline transport, sobivate eluasemete nappus jne.

Projekti raames vahetavad projektipartnerid õpetlikke kogemusi ning jagavad piirkondlikke edulugusid uuenduslikest lahendustest, mis edendavad elu saartel, võimaldades saarte elanikele kvaliteetsemaid elamis-, õppimis- ja töötamistingimusi.

Saaremaa elust ja arengutest andis ülevaate vallavanem Madis Kallas. Oma tegemisi tutvustasid tehnikaülikooli väikelaevaehituse kompetentsikeskus, Kuressaare Edukontor, OÜ Sandla Puit, Alunaut OÜ, Rautsi talu ja Koplímäe mahetalu. Suur oli külaliste huvi ka Piidivabrik MTÜ korraldatava I Land Sound festivali vastu.

Kohtumise viimasel päeval toimus seminar, mis käsitles uusi ettevõtlusmudeleid. Aalto ülikooli jätkusuutliku disaini abiprofessor dr İdil Gaziulusoy tutvustas nii projektipartneritele kui ka kohalikule

huvigrupile globaalseid arengustsenaariumeid ja neist tulenevaid linnaplaneerimise meetodeid. Tema sõnul on muutuste planeerimisel alati vaja arvesse võtta kolme mõõdet – loovus, rakendatavus, muutused poliitikates.

Ettevõtmiste katselaborid

Uutest mudelitest ja suundumustest ettevõtluses rääkis Aalborgi ülikooli jätkusuutliku innovatsiooni ja poliitika professor dr Han Brezet. Ettekandest jäi põhisõnumina kõlama metafoor, et roog tuleb valmistada kättesaadavaid koostisosi loominguks kasutades ning et seda ei tasu valmistada väga keerulist retsepti järgides.

Projekti „Islands of Innovation“ juhi Simon Tijsma arutelu keskendus saarte kui innovatsiooni edendavate keskkondade arengule.

Projekti raames töötatakse välja saareliste piirkondade jaoks innovatsiooni edendamise juhised. Iga projektis osalev saar valmistab ette tegevuskava, mille eesmärk on suunata avalike poliitikate kaudu arengut nii, et saared oleksid uuenduslike ettevõtmiste katselaborid ja pakuksid keskkonda, mis toetaks uuenduslikke algatusi ning köidaks noori ja ettevõtlikke inimesi. Tegevuskavade ettevalmistamisega jätkatakse selle aasta lõpuni, pärast seda jätkab kahe järgneva aasta jooksul iga partner tegevuskava rakendamisega oma saarel.

Kevadel viidi partnersaarte noorte hulgas läbi küsitlus, saamaks ülevaadet, mida noored elust saartel arvavad. Kokkuvõtet Saaremaa noorte arvamusest saab lugeda juba sügisel.

Katrin Sagur, arenduse peaspetsialist
Veiko Viil, arenduse peaspetsialist